

Гуцол Юля (Одеса) – студентка факультету іноземних мов Університету Ушинського.

Атаманюк Зоя Миколаївна (Одеса) – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Університету Ушинського.

ЦІННОСТІ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Проблема цінностей українського суспільства належить до найважливіших і дискусійних проблем. За останні 100 років Всесвіт дуже змінився у всіх аспектах. Сучасне українське суспільство також набирає дуже швидкі темпи розвитку.

Аксіологія — складова філософського знання, що вивчає закономірності створення систем цінностей, символів, їхнє функціонування в суспільній культурі. Ціннісне ставлення людини до себе і світу приводить до формування ціннісних орієнтацій особистості. Зріла особистість уже встигає виробити досить стійкі ціннісні орієнтири, які мають характер норм, оскільки визначають форми поведінки людини в суспільстві. Ціннісні орієнтири людини реалізуються в емоціях, волі, творчості та ін. Традиційними, класичними цінностями соціуму взагалі є істина, добро і краса. Якщо говорити про суспільні цінності конкретніше — виділяють економічні, політичні, естетичні, моральні, релігійні та інші цінності.

Не даремно говорять, що якщо хочеш дізнатися майбутнє суспільства, то подивись на молоде покоління цього суспільства. Сутність моральних цінностей не змінювалася від Конфуція до наших часів, їх список лише доповнювався, змінювалось лише відношення та реалізація їх у житті. Якщо подивитися на нинішній моральний стан української молоді, то одразу ж видно, що мораль серед молоді в занепаді. Це зумовлено, перш за все, соціальною кризою та політикою держави.

У зв'язку з цим, система цінностей сучасної української молоді набула гостроти та актуальності. Тому що, деякі системи працюють на благо цілого народу, а деякі – тільки на сумнівне благо окремих осіб. Саме надмірне поширення цінностей другого типу і приводить до різних суспільних хвороб та руйнування цілих держав.

Як відомо, в сучасному розумінні цінності — це ідеї, норми, процеси, відносини матеріального і духовного порядку, які мають значимість і здатні задовольняти певні потреби людей. Тому кожній людині притаманна особиста ієрархія цих цінностей, яка пов'язує індивідуальне та суспільне життя. Таким чином, система цінностей визначає сутність як людини так і певної спільноти, направленість їх дій і вчинків. Національні цінності формуються впродовж століть і тисячоліть. Разом з тим різкі зміни економічного, суспільно-політичного, духовного життя приводять до перегляду цінностей. Загальнолюдські цінності залишаються, а політичні, економічні, соціальні зазнають значних змін. Нові умови життя диктують свої правила. І тому на даний час, Україна переживає досить скрутні часи. Тяжка економічна та політична ситуація призводить до подальшої збідності населення. І весь цей комплекс соціально-економічних проблем ускладнюється глибокою культурною кризою, яка спричиняє духовну деградацію суспільства, втрату ціннісних орієнтирів і подальший моральний занепад нашого народу. Відомо, що культура і духовність це ознаки будь-якої нації, без яких вона взагалі не може існувати. Варто наголосити, що в цих умовах дуже важливим є підвищення духовного рівня українського народу, формування стійкої системи морально-духовних цінностей, оскільки саме вони складають основу як особистості, так і суспільства в цілому. Те, чим керується окрема людина чи певна спільнота в своїх діях, досить чітко висвітлює її глибинну сутність.

Є наглядними соціологічні дослідження ціннісних орієнтацій молоді останнього десятиріччя, які переконують, що у свідомості сучасної молоді

формується тип особистості, характерний для західного суспільства — особистості, яка насамперед цінує себе і вважає, що її діяльність та успіх у житті залежать саме від неї. Таким чином, можемо бачити, що сучасне покоління людей, а точніше основна його частка, на перше місце ставить матеріальні блага, зовсім забувши про такі моральні принципи як, співчуття, справедливість, дружба, щирість. Нинішнє покоління практично повністю, позбавилося відчуття довіри один до одного. Спостерігаючи прояви жорстокості у відношенні один до одного, можна відмітити, що на даний час відбувається різкий спад моральних цінностей суспільства. Живучи у неймовірно не простий час різноманітних подій, люди просто забули, про те, що крім матеріальних благ, існують й інші цінності, такі як родина та друзі. Бідніє, та втрачається й духовний світ людей, мало хто з нас насправді щиро замислюється над своїми вчинками, бо головна проблема сучасних людей – це отримання вигоди. Але люди, переймаючись матеріальними проблемами, зовсім забувають про моральну сторону свого буття. На мою думку, саме в таких умовах є дуже важливим становлення нової системи морально-духовних цінностей молоді, нового світогляду, який би базувався на культурних традиціях нашого народу.

Наостанок зазначу, що проблема молоді існувала в усі часи і ситуація, яка наявна в нинішній Україні не виняток. Занепад моральних цінностей присутній не лише серед сучасних молодиків, а й в усьому суспільстві, тобто проблема моральних цінностей – це справа всього суспільства. Цілком слушно відмічає український дослідник Г. Косуха, що: «В основі духовно-морального існування нації, повинні бути цінності, які зрозумілі і близькі кожній людині, незалежно від її політичних, релігійних та інших поглядів, переконань та становища в суспільстві» [2].

Можна зробити висновок, що саме загальнолюдські релігійні, духовні, моральні цінності лежать в основі існування як суспільства в цілому, так і окремої особистості. І саме від того, чи керуватиметься наша молодь чи конкретна людина такими цінностями як добро, свобода, справедливість, солідарність, любов, демократія, залежатиме її особиста доля, а головне — майбутній добробут всього народу. Тому істинно багатим і процвітаючим суспільством може бути лише те, яке базується на загальнолюдських цінностях.

Список використаної літератури

1. Чанышев А. Н. Конфуцианство. Курс лекцій по древней философии, 1981. — С. 33-40.
2. Косуха Г. М. Діалектика становлення українського етносу та нації (Етнологічний аналіз), К., 1997. — С. 265-273.
3. Юрій М.Ф. Етногенез та менталітет українського народу.— Чернівці, 1997. — С. 147 — 149.